Ե. 6478 1891 ՅՈՒԼԻՍ 1 ԲԱԶՄԱՐ ԻՐԹԷՍԻ 32 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ· ՅՈՒԼԻՍ 13 ԲԱԶՄԱՐ ԻՐԹԷՍԻ Ե. 6478

10 ԲԱՐԱ.

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԴԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Բաղդատեալ եւեն սէնէլիք Մէճիտ 6
Խաբանոյ ուրն » » 5
Բոլոր լրագրեաց պիտի այնտ տուր

Խոթանպոլտա, Փիւրքիա խանընտա,
ալթ գահտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու
մաղազալար.

Մանկական Էջերգեան

مطبعه وقلم خانه

استانبولده کورکجی خانده آلت قاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌لر.

10 ԲԱՐԱ.

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره‌بت یانوسیان

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայոց. ազգ. Բաղդրիգխանէմիզ գաբու քէհեա. սը սաաղ, Աբրահամ էֆ. ըէֆագաթը իլ ելնիշան Թաշընտա Սատրազամ տէվլ. Փեամիլ բաշա հազրէթլէրինին գէնաղը նա կիտէրէք պիր մուլագաթ իճրա իմ. միշ տիր։

Ամենա Ս. Պատրիարք հազր, էգճիւմ. լէ Սատրը միչարիէյինին վանխազամու Ամէոիլա Տիվանը Հիւմայուն խիւլէֆա. ընտան Մէհէմմէտ Միւնիպ պէյին, եավէրանը Շահանէտէն ֆէրլիզ Սայնա բաշա հազր, քէնդիսի իլէ ագաը իլտի. վանընը թէպլիք իմ միշ տիր։

Մաքրիքէյ վէ Ս. Յարութիւնեան միաց. եալ թաղլարը երեսփոխան ինթիխապա. թը տուն իճրա օլունարագ, սաաս. իլ եապ էֆէնտի Զայեան վէ եղբ. Գէորգ էֆ. Ղազանէան մահալլի մէզբիւրէտէն ե. րեսփոխան ինթիխապ օլունմուշլար տըր։

Իւսկիւտարտա քեային Պէրայէրեան մէքթէպի սէնէլիք իմթիհանլարընա գու. կիւնտէն պետ օլունարագ, կելէճէք բա. զար իրթէսի կիւնիւ խիթամ պուլա. ճագ տըր։

Իմթիհանլար, էօյլէնտէն էվվել Շաբէն 5է, վէ էօյլէնտէն սօնրա 7տէն 10ա գատար իմթիհան իտէճէք տիր։

Քէզա Պալաթտաքի Խորէնեան մէք. թէպինին իմթիհանլարընա, ատ կիւն. տէն պաշլանաճագ, վէ կելէճէք բազար իրթէսի կիւնիւ խիթամ պուլաճագ տըր։

Իւտէպայի միլլիեէտէն միթէվէֆֆա Խաչատուր Մխաքեանին, հանթընը. ան Գինինէտ գատար ֆագր ու գարու. բէթտէ պուլունտուղու, քէնտիսինի թանրեանլար վէ հազդընտա եազըլան մէտհ ու սէնալէրի օգուտանյարճա մա. լիւմատիր։

Պոռ հաֆթա միւտանիւյհին մէտՀրբ. ուանանդլարը աչըլարագ, պիր խայ. ի քիւթիւպ վէ էլ եազըլարը իլէ 150 լիրա, 300 ֆրանգլըգ պի անդնթի, 20.000 ղրուշլուգ գայիմ, վէ սայիր պագրը բանալար էշեասը միեանընտա գունուր իմ միշ տիր։

Ս. ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սամաթիա Ս. Սահակեան Սանուց Ընկերութիւնուն թէէսխինին 23 ինճի Տարեդարձը, Ազգ. Հիւանդանոց պաղչէսինտէ տիւն իճրա օլունմուշ տուր։

Գէր. Տ. Մատթէոս Ս. Եպիսկոպոս Իզմիրլեան, ատ պահլարը Հիւանդանոց մատուռունտա Ս. Պատարագ թագ տիս իմ միշ, վէ քարող սէօյլէմիշ տիր։

Սանթ 5 ժատէլէրինտէ Տ. Մանթէոս Սրբազան, յուհանիլէր վէ ղէվաթը սայիրէ իլէ պալէնի պիմթէնրիֆ 300 քի. չիտէն մի թէճավուզ ղէվաթ ի իրբամէն թէրթիպ օլունան կիւնաֆէթէ Պրիանէթ իմ միշ տիր։

Սամաթիա բօլիս մէրքէզի պինպա. ընը վէ բոլիս մէէմուրլարը, մէտուէն զիւնաֆէթտէ ճաղը պուլունմուշլար տըր։

Զիյնէթ մահէլլի Թուղրայի ղարրա վէ Օսմանը սանճագլարը յա սօնատըլմըշ իտի։

Թաամանտ էվվել, Սամաթիա Ն. Վարդուհեան մէքթէպի գըզ շակիրտա. ընը, նամը նամի Լ. հազրէթի Շեհրիւեարի. եէ թէրթիպ օլունմուշ պիր մանգուէտ օգ ոնարաղ, վէ պիր պանտս մուզիգա քէնտիլէրինէ հէմահէնգ օլմադագ, հուզ. ղարընը խնշնուտի վէ մահզուզիյէթինի մուճիպ օլուպ, ճիւմէսի գըեատէն «Բա. ռիշահըմ չոզ եաշա» նիատաերի իլէ թէ. ղագգի իմ միշնը տիր։

Թաամ էսնասընտա տախտ, էվվելա Գեր. Մատթէոս Սրբազան, էվատիը ճէ. լիլէյի հազրէթի Բառիշահիի մէտհ ու սէնա խաէրէք, էօմր ու իճլալը հազրէ. թի Շեհրիւեարի իշին իտաթէյի ադտահ իմ միշ, վէ ալգըշլարընա գամուլ օլուն. մուշ տուր։

Կրճիկեան Յովհաննէս էֆ. Գեր. Մատթէոս Սրբազան շերէֆինէ, իտա. բէյի ադտահ իմ միշ, վէ պատէհու Ա. մեն. Ս. Պատրիարք հազր. Հիւանդա. նոց հոգաբարձութիւնու, Սամաթիա Սանուց ընկերութիւն ուտում ադա. ը, վէ Սամաթիա էհալիսի վէ ուտում Հայերբմզ իշին պատէհնուշ օլմուշ, վէ ճիւմլէ հուզզար թարաֆընտան ալգըշ. լարընա թէշգգի իտիլմիշ տիր։

Ցակոբ էֆ. Գուրդէն տախտ մէվզը. յէ միւնասիպ պիր նուրզ իրատ իմ. միշ, վէ մէզբիւր ընկերութիւն ադասըն տան Պորգեւ էֆ. Փափազեան տախտ, ընկերութիւն հազդընտա վազը օլան հիւանի թէվեճճիզէհատէն սօրաեը պէեա. նը մէհմունիյէթ իմ միշ տիր։

Սանթ 6տա թաամ խիթամ վիրիլ. տիկի սրբատա, Նաֆիա վէ Թիճարէթ նէզանէթի թէրճէմէ դալէմէ խիւլէֆա. ընտան Գարեգին էֆ. Թիւրքճ պիր նուրզ իրատ իլէ, մէարիֆին էհէմմիյ. եէվլիանտէն գահս իմ միշ, վէ նէթիճէյի մէգանընտա իղտիեաաը էօմր ու իգ. պալը Բառիշահի տուալի վահիպ իլ է. ապսընը զիվէրը լիսանը միւսատագաթ իյլէմիշ տիր։

Զէնաֆէթը մէզբիւրէէ իշթիրաք իտէնլէր, Հիւանդանոց պաղչէսինտէ ադ. շամա գատար թէֆէրրիւճ վէ թէնէզ. զիւհ իտիպ, պիր մուզիգա թէրէննիւմ. սաղ օլտուղու հալտէ, Սամաթիա Ս. Սահակեան մէքթէպի շակիրտանը երգ. լէր օգումուշլար տըր։

Գեր. Մատթէոս Սրբազան, մահէլլի զիւնէթտէն միւֆարէգաթ իմ մէզգուզէն էվվել, Սամաթիա երքէք վէ դըզլար մէքթէպի շակիրտանը, թէշվիգ վէ նասիհաթ եօլու տէֆաթլէ պէլիղանէ նուրզ իրատ, վէ հազդյարընտա պուլաար իմ միշ, վէ շակիրտանը մէր. զումէ թարաֆընտան միւշարիէյէ Սբր. բազան ն շերէֆլէրինէ օլարագ երգլէր օգունմուշ տուր։

Զիյնէթի մէզբիւրէնին հէր վէճհլէ հիւանի ինթիզամ իւզրէ ճերէեանը, թէր. թիպաթնա մէէմուր օլան Սամաթիա Սանուց ընկերութիւն ազալարը հիմմէ. թիլէ հուսնիւլբէղիր օլմաղա, ադայի միւմանիէյհիւմին շու իհթիմամ վէ իդ. տամիէրի մուճիպի շերէֆ վէ իֆթիխար վէվատուէն ատտ օլունտա սեզա տըր։

ՏԱԽՏԱԼԻԵԷ

Տիւնքի կիւն պէր միւթատ ադտը իճ. թիմա լտէն Մէճլիսի խասսը Վիւքէլատէ, մէվատը տախլիմնէ իլէ անթրբբօ մա. զազալարընն ինշասը թահթը միւզա. քէրէեէ ալընարագը իշկոտիմիշ տիր։

Զիլհիճէէնին իպթիտասը սալը կիւ. նիւնտէն պաշլատըգընտան, Գուրպան Պայրամընն պու բէնճէնպիկ կիւնիւ իճ. բասը խուսուսունա, Խալթանպոլ գատալը. ը ճանիպինտէն ատարը օլան իլամը շէրի պէհիմատիդ, մագամը Շեյխիւլիսլա. մէտէն խաքիրայի Շահանէէ արդ ու թադտիմ գըլընմըշ տըր։

* * *

Գուրպան Պայրամընն թէգարբուպ իմ միսի հասէպիյլէ, շու պիր իքի կիւն զարֆընտա, շէհրիմիզէ վիւրուտ իտէն գօնունարընն մըզ տարը 35,000 բատտէ. սինտէ օլուպ, բէյտերբէյտէ վիւրուտ իմ միքտէ օլտուղունտան, էվվելքի տէ. նէլերէ նիսպէթլէ, գօնունարընն դու. սէնէ ուճուզ ֆիւտաթլէ ֆիւրուխթ ի. տիվմէկէ պաշլանտըղը կէօրիւլմիշ տիր։

Կէչէնտէ իճրա գըլընմըշ օլան թահ. վիլի տուէուն Վատտէսինտէ, հիւքիւ. մէթի Սէնիկեէեէ գալան մէպպիդտէն տէօրտիւնճի թադսիթի պուլունան 127,000 լիրանընն տախտ, Խազինէյի մա. լիեէեէ թէսլիմ իտիլմէք իւզրէ, Բօշիլա պանգտանը թարաֆընտան Պանգը Օս. մանիէէ թէվի իտիլմիշ օլտուղունու «Մանիթէօր» եազրեօր։

Հալէպտէն 27 վէ 28 յունիս 307 թարիխի իլէ ալընան թէլեկրաֆնամէ. էրտէ, մէզբիւր այրն 26ընճը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար, Հալէպտէ գօլերա իլլէթինտէն վէֆիւտաթ օլմանընը, ֆա. գաթ Անթաքեատա 26սընտա 7 վէ Հա. ըրմնտա 2 վէ 27ինճի կիւնիւ սաաթ 10. ատն 28ինճի կիւնիւ սաաթ 10ա գա. տատ նէֆսը Հալէպտէ 2, վէ Անթաքեա. տա 1 վէ Հարըմնտա քէզա 1 քիշինին վէ. ֆաթ իլլէտիկի իշար, վէ Հալէպ սը. հրեէ թապիպի բիճ. Տօքթ. Մալէզեան էֆ. թարաֆընտան, 28 յունիս թարիխի իլէ կէչէն թիլեկրաֆնամէտէ տախտ, Բիթահ գարիսէօնտէ, իլլէթի մէզբէր. տէն եալընը պիր վէֆիւտաթ օլտուղու վէ Համա գարիսէսինտէ տէ էսկի միւ. սապաղան պիրինին վէֆաթը վուղու պուլտուղու իշար գըլընմըշ տըր։

* * *

Հալէպտէ զուհուր իտէն գօլերանընն Տիարպէքիր վէ Խարբութ վիլայէթ. լէրինէ մէնի սիրայէթի իշին Ֆրաթ (Եփրատ) վատիսինին գօրտօն ալթընա ալընմասը, իշարը մահէլլի իւզէրինէ մու. գարբէր օլուպ, օլ վէճհլէ իճրայի իճա. պընա իպթիտար իտիլմէը իւզրէ պու. լունմուշ տուր։

Խալթանպոլ զերասաթ միւֆէթթիշի իզզ. Ազամթ Երուանդ էֆէնտի, Տէր. սաատէթ ճիվարընտա պուլունան չիֆթ. լիքնանթը Հիւմաեուն միւֆէթթիշլիկի իլավէյի մէէմուրլիեէթ օլարագ իհալէ գըլընմըշ տըր։

Պիր միւտատէթտէն պէրու մէմլէքէ. թինտէ պուլունան Ամանեա սէֆիրի Մ. տը Բաաօվից, էվվէլքի կիւն Տէր. սաատէթ կէլմիշ տիր։

Երզրում վիլայէթինտէ Օվա գա. զասընա միւզաֆ օլան քէպլէր իմամ վէ մուխթար վէ բաբաա վէ իմթիհանաչէճ. լիսլէրի աղալարը, մերքէզի գաղա օլան վէ Երզրումտան 3 սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Ըլրճա գարիսէսինէ ճէլպ ու ճէմ օլունարագ, վայիր վիլայէթ բա. շա հազր. մանէթինտէ մէքթուպճու, նայիպ վէքիլի, վէ զէվաթը սաեէրէ պուլունտուղու հարտէ, գարիսէի գէզ. ջիւրէեի պիմթէշրիֆ, գալայի մէզբիւ. բուն գայմաղամ վէ նայիպ վէ հէյեէթ վէ մէէմուրլարը ճաղը օլտուղլարը հալ. տէ, տուալէր Բառիշահիի պատէթ թիգ. քեար գարիսէլէրի տախիլինտէ մուս. խելի ասաէիշ հալ ու հարէքէթտա պուլունաճագ միւֆսիտ վէ խըրսըզ վէ հայատուա մագուլէսի վար իսէ, խապէր վիրմէլէրինի պէեան վէ պատէղին տախի օ միսիլլուլեր բէյտա օլտուղճա խա. պէր վերեճէքլէրի թէահհիւտինի հավի, Թիւրքճէ վէ էրմէնիճէ իթա իթմէլէրի լաղմ կէլէն վարագա նիմանէլէրինին. տէ գրատաթ պուլունմուշլար տըր։

Հուզզարը մէրգումէ, տավաթը խոյ. բիեէի Բառիշահիի թէքբար իտէ. բէք, պունա մուվաֆագաթ իմ միշլէր, վէ քէֆալէթի միւթեսէլսիլէէ (Համե. բաշխութիւն) բաղթ օլունմագ իւզրէ, զիրը օլունանիմունէլէր, գայմաղամ վէ հէյեէթի գաղաեա թէվոի պուլ. բուլարագ իճապը իճրա գըլընմըշ տըր։

Շէհրի հալին 11ինճի կիւնիւ Տէրսիմ Փիւրտէրինտէն 7 նէֆէրին, Գուրուչայ գաղասընտա Հասան Ապտա գարիյէսի էհալիսինտէն 3 քիշիի թախլիս ադչէ. սի ամաղ մագսէտի իլէ գալտրբրպ, վէ իքի ուս դրբրագլար խայլիճէ էշեա. զասպ խոիպ կէօթիւրմէքտէ օլտուղլա. ը խապէր ալընմասը իւզերինէ, տէր. հալ թաագիպ օլունարագ, Քէմախ գա. զասընտա Ճանգաղ-Ջուր պօղազը Ինկամ մահէլլտէ լէտէթթէսատիւֆ, էշգբեա թարաֆընտան թէշհիրի սիրաՀ օլուն. տուղունտան, մուդապէլէյի պիրիկլէ իպթիտար օգուտուղտա, զասպ օլու. նան էշխաս վէ էշեանընն իսթի տ տը իլէ պէրապէր, շէթՀ ըէյիսի օլան Պէ. եազ օղլու Ալի իլէ ըէֆիդլերի Ալի վէ Իպրահիմ սաղ օլարագ թուրթուլուգ, է. կին հիւքիւմէթինտէ թէսլիմ գըլընմըշ, վէ պու էանատէ եազընը Ալի մէճբուհ օլտուղու հիպի, Պէեազ օղլու Ալի տէնիլէն չախսը շէգ ամէթքարընտա թէսլէթէ գարիսէլէր պիր ատամն գա. թիլի օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

Պաղը Տախիլիյէ հավատիսաթը իշինտան ահիֆէէ միւրաճաաթ օլունա։

ԽԱՐՈՒՇԻԵՆ

Ամանեա իմբերաթօրու հաշվեթլու կիեօմ հաղրեթլէրինին, Հօլանտաեա վուգու սրլան սէյլեսհաթը միանասէպեթիյլե, Հօլանտանը տախի իթթիֆաղը միսէլլեսէ տախլի օլտուղու հավատիսի շաեի օլմուշ իսէ տէ, մէմլեքէթի մէզքիւրէ էհալիսի, շիմտիեէ գատար մուհաֆաղա իթմէքտէ օլտուղու խաթիգլէք լալէ կէթիրմէք արզուսունտա պուլունտուղու ճիհէթլէ, Հօլանտանը հիչ պիր իթթիֆաղա տախլի օլմաեաճաղը, վէ լաքին Ամանեա իլէ վագը օլան տօսթլուգ վէ մուխալէսէթինի տէ թաղվիեէտէն կէրի տուրմաեաճաղընը, գրթայի մէզքիւրէ ըիճալը սիեասիեէսի իլէ էվլիայի ումուրու սէօյլէմէքտէ տիրլեր։

Պինաէն ալէյհ Ամանեա իմբերաթօրու իլէ Հօլանտա հիւքիւմէթի պէյնինտէ պիր իթթիֆաք հասալ օլտուղու ինքեար օլունամաղ իսէ տէ, պունա իթթիֆաղ մանէասը վէրիլէմէեէճէկի տէրքեար տը։ Ամանեա հիւքիւմէթի Հօլանտա մէմալիքլինին թէմամիյէթի իլէ մենաֆիյինի մուհաֆաղա վէ սիեանէթ իշլին թէէմինաթտա պուլունմասընա մուգապիլ, Հօլանտա տախի պիր մուհարէպէ վուգուլինտէ գաթրէն պիթարաֆիլդրգտա պուլունաճաղընը վատ վէ թէհհիւտ իթմիշ, վէ պու պիթարաֆիլդրդն Ամանեաճա մենֆաաթը միւթէատիտէյի միսթէվճիպ օլաճաղը տէրքեար պուլունմուշ տուր։

Նու սուրէթլէ պու իքի տէվլէթ միեանընտա նէ մուահէտէ վէ նէ տախի մուգավէլէյի գաթիեէ մէվճուտ օլմաերպ, անճագ թաաթիյի էֆքեարտէն մէնշէ պիր իթթիֆաք մահրէմանէ մէվճուտ պուլունմադտա տը։

Կէնճ գրալիցա Վիլհէլմին հաղրեթլէրի, օն ալթը եաշընա վասլ օլտուգտա, Պրուսիվիգ բրէնսէ Ալպրէխթ տը Բրեա ճենտալերինին մախտումու էքպէրինէ նամզէտիկի իճրա իտիլէճէք տիր։

* * *

Ամանեա իմբերաթօրունուն Ինկիլթերրատա պուլունտուղու միատէթճէ, Ինկիլիզ զաղէթալարընընը միշարիլէյհ հաղրեթլէրի հաղգընտա տերճ ու նէշր իթթիֆաքլէրի մէդալէլէր հաղիդ աթէն շաեանը տիգգաթ տը։ Անճագ պիթիւն Ինկիլիզ զաղէթալարը, վէ պիլխասա Թայմս վէ Մանչեսթր կիպի պաշլըճա զաղէթալար, Ինկիլթերրանընն Իթալեա իլէ պիր իթթիֆաղը Թահրիրի ադա իթմէսինին ասլ ու էսասը օլմատըղընը թէէմինէն պէեան իթմէքլէ պէրապէր, Ինկիլթէրրանընն Իթալեա հագգընտա հիսս իթթիկի թէվէճճիհի, վէ Պահրը Սէֆիյտտէ օլան մենաֆիյի, հէր հալտէ Իթալեաեը միատաֆէա իթմէսի իգթիզա իթթիկինի իլավէյի կիւֆթար իտիեօրլար։

Ցեւէ Նէ՞ զաղէթասը, 6 յուլիս թարիխլի նիւսխէսինտէ, Ինկիլթէրրանընն իթթիֆաղը միսէլլեսէ իլթիհազը հագգընտա օլան հավատիսի գաթիէն վէ սարահաթէն թէքզիպ իթմէքտէ տիր։ Մէզքիւր զաղէթա տիեօր քի, Ինկիլիզ էհալիսի իթթիֆազը միսէլլեսին իլթիզամ իթթիկի բոլիթիգաեը թասվիպ, վէ եա անընն ալէյհինտէ պուլունտուղու սիեասէթի բէտտա ու թագպիհէ մէճպուր տէկիլ տիր։ Մարինի Բոռ զաղէթասը տա, պիր իթթիֆաղը միբէպպատէն պահս իթմէք մուճիպի իսթիզրաղ պիր չէյ օլտուղունու պէեան իտիեօր։ Տէյլ Թելէգրաֆ իսէ, պէր վէճհի աթի սարահաթէն պէեանը էֆքեար իտիեօր։

«Ֆրանսա իլէ Ամանեա պէյնինտէ պիր մուհարէպէ զուհուրինտէ, Ինկիլթէրրա միտախէլէ իթմէեէճէք տիր։ Պունա մուգապիլ էկէր Իթալեա իւզերինէ պահրէն պիր թէարրուզ վէ հիճում վուգու պուլուր վէ պահրը Սէֆիյտտէ միվմազէնէյի սիեասիեէ իխալ օլունմագ իսթէնիլիր իսէ, Ինկիլթէրրանընն միտախէլէ իթմէմէսի գապիլ տէկիլ տիր։

* * *

Թայմս զաղէթասընընն շու սօն կիւնլէրտէ իթթիֆաղը միսէլլէս հագգընտա եազտըղը պահսլար միեանընտա պիլխասսա աթիտէքի ֆըգրա շաեանը տիգգաթ պուլունմուշ տուր։

«Ինկիլիզ էհալիսէնին ումումիյէթի իւչ բուլ ասըր մուգատտէմ Էվրօքաեը թախլիս իտէն պէօյիւք իթթիֆաղ անասըրընընն, եէնիտէն թէէսիս իթմէսինի կէօրմէքլէ, քէնտիսինի պախթիեար ատտ իտեր, քէզա Ինկիլիզ էհալիսի Ամանեա վէ Ինկիլթէրրա կիպի խանէատանը հաբիմէնին գուեուտ վէ ըեվապըթընընն քէսպը թէէքքիւտ վէ թաղվիեէթ իթմէսինէ ֆէվդէլատտ մէճնուն տուր։ Պու իքի տէվլէթին իթթիֆաղը հիչ պիր տէվլէթ իչին պիր թէհահա տէկիլ տիր, իթթիֆաղը մէզքիւր մահզա ալէմին սուլհ ու միսալէմէթինի թէէմին վէ իպգա իթմէք մադսէտի իլդէրինէ մէպնի տիր։»

Ինկիլթէրրանընն խարիճիեէ միսթէշարը Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսընընն տախի, տայիմա իհթիեաթքեար պիր զաթ օլտուղու հալտէ, Իթալիա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ պիր իթթիլաֆ մէվճուտ օլտուղունու իթիրաֆ իթմէսի, հագիգաթէն պաղը մէհաֆիլճէ մուճիպի էնտիշէ մէվմատտէն պուլունմուշ տուր։ Պունա մուգապիլ, Ֆրանսա վէ Ռուսդաշէթարը, քէնտիլէրինին տախի պուզէթարը, քէնտիլէրինին տախի պուիթիլաֆլարա մուգապիլ եէքտիկէրիյլէ թահրիրի պիր իթթիֆաղը սիեասի ադատիմէլէրի թավսիեէսինտէ պուլունուեօրլար, վէ պունունէթիճէսի օլարագ, մութլագա եագընը զէմանտէ, տէվլէթէյն պէյնինտէ շիֆահէն մէվճուտ օլան իթթիֆաղընը, թահրիրի պիր մուգավէլէյի սիեասիեէ իֆրաղը չարէլէրի տիշինիլէճէկի վարէսթէյի դայտը իշթիպահ տը։

Ռուսիանընն մէմալիքլէ Շահանէ վէ Իրան վէ Խիվա վէ Պուխարա վէ Ճաբօն վէ Զին գրթալարը իլէ օլան միւնասէպաթը թիւճճարիեէսի, Ինկիլթէրրա վէ Ամանեանընն միւնասէպաթը թիւճճարիեէսինէ նիսպէթլէ կէրիսէ պուլունուպ, պունուն տախի պաշրճա սէպէպի, Ռուսիա թիւճճարընընն մէմալիքի մէզքիւրէ էհալիսինին լիսանլարընա վագրի օլուպ տա, թէզմիյի թիճարէթէ չալըշամամագտա պուլունմալարը օլմաղլա, Ռուսիա սէվլէթի պատէզին թիճարէթ մէքթէպլէրինէ տէվամ իտէն չակիրտանընն, Օսմանլըճա, ֆարսի վէ Խիվա վէ Պուխարա վէ Ճաբօն վէ Զին լիսանլարընը մէճպուրէն թահսիլ իթմէլէրի հագգընտա, պաղը նիզամաթը ճէտիտտ թէէսիսի խուսուսունու թասավվուր էյլէմէքտէ տիր։

ԷՎՐՕՔԱ ԲԻԱՑԱՍԸՆԸՆ ՀԱԼԻ

Էվրօքաստա կիւմիւշիւն իթիպարը չու արալըգ եինէ պիր տերէճէեէ գատար թէրագգը իթմիշ տիր։

Էվվէլա, Ամերիգա մէմալիքի միճթէմիաընտա, մէքիւքեաթ իչիւն կիւմիւշիւն տախի վահիպի գրեասի իթիպար օլունմասընա դարար վերիլմիշ տիր։

Լոնդրատա պաղը պանդալար կիւմիւշիւն էհվէնիյեէթինտէն իթթիֆատ իտիպ, պիր խայլի միւպաեէա իթմիշ էր։

Սբանիա վէպուսան մէճլիսինտէ, իթա օլունան պիր լայիհա գապուլ օլունուղու հալտէ, Սբանեա պանդաը թարաֆընտան քիւլլեեէթլէ կիւմիւշ միւպաեէա օլունարագ տարպ իթտիրիլէճէկի ճիհէթլէ, մատէնի մէզքիւրունուն գըյմէթի բիացատա պիր զաթ տահա աբշճաճաղ տը։

Էվրօքատա մահսուլ սուրէթի մաթլուպէտէ օլմատըղընտան, Հինդիստանդան միւպաեէա ջյունաճաղ օլան զալիրէ պէտէլի տախի, կիւմիւշ մէսքիւքեաթ իլէ թէսվիեէ օլունաճաղ տը։

Ամերիգա հիւքիւմէթի պիր չօգ կիւմիւշ միւպաեէա իթմէքտէ օլտուղունտան, պունլարը սիքքէեէ թահվիլ իտէճէկի միւթէվաթուր, պուլունմուշ իսէ տէ, գապինէ մէճլիսի, թօրլանմըշ օլան էսկի տօլարլարընը էենիտէն տարպ օլունմասընա գարար վերիլմիշ տիր։

Մէզքիւր էսկի տօլարլար պիր միլիոն Ինկիլիզ լիրասը գատտը օլուպ, Ամերիգա խազինէսինտէ մահֆուզ տուր։

Ինկիլթէրրա պանգասը սպենթ օսուսունու 100տէ 3տէն 2 պուչուգա թէնզիլ իթմէսի, Ամերիգատան ալմաճն ճէլպ իտիլմիշ օլմասընտան նէշէթ իթմէ պիր չէյ օլմագ իւզրէ թէէլագգի օլունուեօր։

Պաղը պանգալարընը քիւլլիեէթլի գարարա տիւչար օլուպ, իզհարը իֆլաս իտէճէքլէրինէ տայիր, Լոնդրատա պիր շաեիա չըգմըշ իսէ տէ, հէնուզ էօյլէ չէյ վուգուա կէլմէմիշ տիր։

Տրիէլի սէլասէ իթթիֆաղ ահտնամէկէրինին թէճտիտի, Էվրօքատա ՆՄՀլուն պագատընը միլթէզամին ատտ օլունուպ, բիճցալարա հիւսնի թէէնիր գիթմիշ տիր։ Ճէնուպի Ամերիգատան ալընան խատպէրլէր հալեա էճէք ինթիմալ տը։

Բոլթուգալատա ումուրու սարրաֆլիեէ պուՀրանը պէրտէվամ տիր։

Իթթիֆաղը միսէլլեսին թէճտիտի, Իթալիատա բօլիթիգաճա միւֆիտ օլմաղլա պէրապէր, մէսարիֆը պահրիեէ վէ ասքէրիեէսինին թէզիիտինի մուճիպ օլաճաղը ճիհէթլէ Ֆրանսա միւզայէզայէ մաֆլիեէսինին տախի օ նիսպէթտէ քէսպի չիտաէթ իտէճէկի զանն օլունմագտա տը։

Լոնդրատա թաաթիլի թէէտիեաթ իտէն Մօրթիա պանգասընին իշլէրի հէնուզ թէմամը իլէ թէսֆիեէ իտիլմէմիշ տիր։

Էվրօքատաքի մահսուլ էվվէլքի սէնէլէրէ նիսպէթլէ նօգսան օլաճագ իսէ տէ, էվվէլճէ զանն օլունան տերքեճէտէն ֆէնա օլմաեաճաղը յունիս այընտա մահսուլաթը կէօրիւնիշինտէն անլաշըլմըշ տը։

Ֆայիզին քէսպի էհվէնիյեէթ իթմէսինէ մէպնի, էքսէր էսհամ վէ թահվիլաթ իշլիւն շու արալըգ միւթէրիֆը չօշալմըշ տը։

ՇԻԳԱԿՕ ՍԷՐԿ ՍԻ ՏԷ ԴԱՏԸՆԴՐԱ ՄԱԽՈՍՈՒՍ ՏԱՑԻՐԷ

Ամերիգանընն քէշֆինին 400ինճի սէնէսի միւնասէպէթի իլէ, 1893 սէնէսինտէ Շիգակօտա քիւչատ օլունաճաղ սէրկիտ, գատընլարը թէրագգիյնը իրաեէ իթմէք իւզրէ, պիր տայիրէյի

ԹԷՖԹՐԻԳԱ (72)

ԹԱՄԱՔԵԱՐԼԸԳ

ՄԵԼԻՕՆԼԱՐՃԱ ԲԱՐԱԼԱՐԸ ՕԼԱՆԼԱՐ

տուղունա, վէ հէր իքինիզնինտէ պէնիմ ղիչիւն մուհապպէթ վէ շէֆգաթթընըզ պուլունտուղունա ինանըրըմ . . . լաքին չու վար քի, եէնի էվլէնէն իչիւն աճէք չէյ կիւզել կէօրիւնիւր, իպթիտայի էմբրսէ տաեիմա հիւսնի նէկեէթ իզհար օլունուր, լաքին իլէրուտէ . . . իչ տէկիշի՛ր, էլ հասալ կէօրէճէկիզ, վէ պունտան պաշգա, պէլքի պէն սիզէ քիւլֆէթ վէ էզկյեէթ վերէճէկիմ, գերա եէնի էվլէնէնլէր տայիմա եալընընզ օլմադ արզուսունտա պուլունուրլար, վէ պէնիմ կիպի իսթիեար վէ խասթէ պիր գատընն, սիղին հիւսնի մուաշէրէթ վէ պախթիեարլըղընընզդա պէէքի խալէլ կէթիրիր, սիղ տայիմա պէնիմ, հագգընընզդա էյի սէօյլէմէտիկիմ իթիզատընտա պուլունաճագսընընզ, պէնտէն եօրուլաճագսընընզ . . . խիւլասա եաշաեան կէօրէճէք տիր։

Մարիէթ պիչարէ իսթիեարընն ֆէքրինի քէշֆ ու թէֆէէրրիս իլէ, շիտաէթլի պիր սէտա իլէ պաղը թէվպիխաթը միւթէէսսիֆէտ պուլունտու։

—Ա՜հ, կնքամայը, սէն հալեա պիզտէն շիպհէ՞ մի իտիեօրսուն, լաքին . . .

—Գապահաթըմը ափվ իթմէլիսինիզ էվլատալարըմ, պիլմէմ նա՞սըլ էֆքեար ու հիսսիեաթըմ նէֆսիմէ զալէպ իտիեօր, - տէեի ճէվապ վերտի, պէտպախթ գատրն ահ ու էնէկլէ ֆէրեատ իտէրէք։

Պատէհու հիւզնէնկիզ պիր չէհրէ իւլէ չէօյլեճճ թէքքրար սէօզիւնէ տէվամ իլլէտի։

«Պէլքի չիւպհէ վէ թէրէտտիւտ իթմէք պէնիմ իչիւն խալըրը տը, գերա էկէր էլլի սէնէլիք զահմէթ, քիւլֆէթ վէ սեֆալէթտէն, սոնրա նակէհան սաատէթ վէ պախթիեարլըղա վասլ օլսամ, պէլքի ազլըմա խիֆֆէթ կէլիր, մէճնունէ օլուրում, պու իսէ շաեանը թէաճճիպ տէկիլ տիր, պիլիրսինիզ պէնիմ պաշրմատան պունճա սէնէլէր նի՞ճէ հալլեր կէլիպ կէչմիշ տիր, Ալլա՛հ աշգընա պէնի աեբպալա՛մաերընըզ։

ԺԶ

Հէքեաեէ իթտիկիմիզ վուգուաթտան պէրու պէչ սէնէ միւտտէթ ճէրեեան իթմիշ իտի։

Վէրսայլ չըմէնտրֆէրինտէ 18՝ սէնէսի մայիսին 12սինտէ վուգու պուլմուշ օլան գաղանընն, սէնէյի տէվրիեէսինէ միսատրֆ կիւնիւ ադշամրընը աթիտէքի մէնզարէ վուգուա կէլմէքտէ իտի։

Շէօյլէքի հէման կիճէնին սաաթ 3 գարարլարընտա իտի, 25-26 չաղլարընտա էսմէր վէ ֆագաթ գատտ ու գամէթ վէ հիւսն ու մէլահէթի եէրինտէ, սիմասը լաթիֆ դանէթ դէքիեէ վէ գուրնաղ կէնճ պիր գատրն, կէօզլէրի գամաշարրահաղ սուրէթտէ թոռնալէթինէ ըէֆֆաղ վէ շաչաա վերմէքտէ իտի։ Խրամէթը խուսուսիեէսինտէ իրի մահեէթ գատընը պուլունուպ, պունլարտան պիրի, չու ճազիպէլի վէ էտալը գատընն ֆէնարդ պէօեիւքլիկինտէ իրի միճէվհէր վէ բըրլանթա իլէ միզէյէն պիր կէրտանլըղը պօնունա թագմագտա, վէ տիկէր գատն իսէ, միւմանլէյհանն կիւզել սիեահ սաչլարը իւզերինէ ֆէվդէլատտ մուշաշաա վէ մուբասսա պիր պէ՞ռէ՞ վազ իտիպ, պու պէ՞ռէ՞ին բըրլանթալարը կէրտանլըղընընն զիղըյմէթ թաչլարընտան աշաղը գամամագտա իտի։ Խիլասա գատընն կիյմիշ օլուղու սանէն բէմամպէ ֆէնէրլար վէ կիւզել պանրլարլա միւզէյէն եէ-

չիլ իրէքտէն մաամուլ ֆիսթանընընն լամաղնու տախի ճալիպի հայրէթ օլաճագ սոճրէթտէ, էլմաս թաչլարա թէզելին իտիլտիկինտէն ադըլ ադըլ բաբալանագտա իտի։ Սալինուն հէր թարաֆընա աթֆը նաղար օլուգնա պու միճէվհէրաթ վէ էլմասլարընն մահֆազալարը կէօրիւնմէքտէ օլուպ, էզճիմլի միճէվհէրաթը մէզքիւրէ միեանընտա, իրի վէ էմնալարը պիր եագութ թաչլա ինճուտէն միւրէքքեպ վէ ֆէվդէլատտ իրի պիր թաչ վար իտի քի, հագիգաթէն պիր գուեուճճունուն ճալիպի հայրէթ վէ խաթիրասը ծնաճագտը։

Մաեէթ գատընլարընտան պիրի, տիկէրինտէն տահա զիեատտ միւսինէ վէ ուզուն միւտտէթ խրամէթինտէ պուլունտաղդ իչիւն նահնպէսի նէզտինտէ ատէթա ֆամիլիա պգասընտան կիպի ատտ օլունտուղու միսիլլու, հանըմ կիպի քէնտիսի տէ Ռուս իտի։ Իքինճի գատընն կէնճ պիր Ֆրանսըզ գարրաք օլուբ, մէզպուրէ Ռուսճա պիլմէմէքտէ օլտուղունտան, մատամ լա Գոնթէն Զամալօֆ իլէ գամարօթու մատմազէլ Ֆամինքա պէյնինտէ հարֆը վահիտինի անլաեամատըղը Ռուս լիսան իւզրէ ճէրէեան իտէն աթիտէքի միւլագաթտա հագրը պուլունմուշ տուր։

մոխրոտած չարլրանաճաղ տրը քի, դա-
ընդեր իչին պէօյլէ պիր տայիրէ թէգ-
րիպի, հիչ պիր ադէկինէ կէօրու լմիչ
օյնաերդի, իլք լտէֆա օլարաղ Շիգակո
սէրկիսինէ մէչհուտ օլաճագ տրը։

Մահսուրու ղէքեա վէ իղ տամլարը
օյան ասարը թէրազդրէրը, երքէքլէրին
մահսուրլու մէտայիսինէ զարբչարբմանա-
բաղ, ադրճա իլանէ իթմէք կիպի, ճիւ-
րամը մութէֆախիրանէտէ պուլունան
Վէսէրիգա գատանլարը, քէնտի սէրկիէրի
իչին այրըճա պիր գօմիթէ թէչքիլ իթ-
միչլէր տիր։ Պու գօմիթէ, ղաեէթ ճէ-
ֆիմ պիր քէօչք Ինչա իթտիրմիչ, վէ
չուրասը պիլիասա նաղարը տիգդաթա
պարնմալը տրը քի, պու քէօչք տէ պիր
գատան Վիմարը մարիֆէթի իլէ ինչա
իտիրմիչ տիր։

Պու քէօչք սէրկի իչինէ պիր սէր-
կի նիմէք օլուպ, ասլ սէրկինին նէ
գատապէ գատամը վար իսէ, գատընլա-
րըն նամնա քիչչատ օլմանաճագ սէր-
կինին տէ, ս գատար ազբամը ծլաճագ,
վէ սէնդիրի մէֆիսէ, ֆէնաթթ, թիճա-
րէթ, պաղչէպանլըգ, թէրպիէ վէ թա-
լիմի մէնաձլի, մինէսատարը խայրիէ,
թէրպիէյի ամթալ կնպի գատընլա-
րըն, տարիլիտարէյի մէտրիսի օյան
խուսուսլարան քեամֆիէի իչին շիւպէ-
լէր պուլունաճագ տրը։

Շիգակո սէրկիսինէ իչթիրաք իտէ-
ճէք օյան Խրօրա աղ վամինտան պաղը
լարընդն գատընլարը։ Մէզքիր սէրկիէէ
սուրէթի մախսուսէտէ Ինչթիրաք իթմէք
իչդրէ, շիմոիտեն թէչէպպիւսամա
պէլուլունուեօրլար։

ՀՈՒԳՈՒԳ

ԳԱՆՈՒՆՆԱՄԷՏԻՆ ԱՐԱԶԻ

Արազի գանուննամէտինին ահքեամը հագ-
գընտա պէր վէճճի ամի պաղը մալիմաթ
իթտաը, գարիւնու քիրամմըզդա Փա-
յիսէտէն խալի օլմահաճաղը միւլահազասը-
նա մէպնի, տէրճ ու նէչրէ իսթիտար Խ-
ւէրիդ։

— Յէնէ մադդէ. — Մէմալիքի տէվլէթի Ս-
լանէտէ օյան պանգի պէշ դրամ տրը։ Զրա-
մը էվվէլ արազիյի մէմուրքէ, հանի պէրվէճ-
ճի միւքիյէթ թասարրուֆ օլունմամ եէր-
լէր տիր, գրամը մանի արազիյի միրիէ
տիր, գրամը բաղի արազիյի մէթրուքէ տիր, գրա-
մը խաթիա արազիյի մէվաթ տրը։

Արազի գանուննամէսի պիր մուգատ-
իմէ իլէ 3 պաղը, վէ 132 մատտէ իլէ
պիր նէթիճէյի հավի ջէքարաղ և 1274
թարիխինտէ նէչը օլունմուշ տուր։

— Մէմալիքի մահրուսէլի Շահանէտէ
արազի պէշ գրամա թաղսիմ օլունմուշ,
վէ պէհէր գրամը մուգատիմէյի գա-
նունուն հավի օլուուղու ալթը մատտէ-
տէ թարիֆ վէ թէվզիհ իտիլմիշ տիր։

— Արազիյի մէզքիրէնին պիրինճի գրամ-
մը արազիյի մէմուրքէ օլուպ, թէգանպէ
վէ միւքիյէթի, մալիք վէ միւթ-
ասարրֆինա այիտ օլմադ իւզրէ, միւլ-
քիյէթը սահիհէյի չէրիյէ իլէ թէ-
ասարրուֆ օլունան եէրլէր տիր։ Վէ իքինճ
մատտէտէ կէօրիլէճէկի իւզրէ, և
գրամնան իպարէթ տիր։

Իքինճի գրամը արազիի էմիրիէ օ-
լուպ, իչիւնճիւ մատտէտէ կէօրիլէ-
ճէկի իւզրէ, հէյնի ֆէթհտէ սահիպլէ-
րինին մէֆգուրիյէթինէ (մէվճուդ օլ-
մամագ) պինաէն, ըէգապէ վէ միւլքիյ-
էթի ճանիպի պէ թիւմամէ այիտ օլ-
մադ իւզրէ թէվզրի օլունուպ, բուսու-
մու մախսուսէսի էտա բլունմադ չարթը
իլէ, մէեմուրինի արազի թարաֆինա-
ան, միսալ հազ, վէ վիհթա օ-
լանլարա լեհալէ վէ թէֆվիզ օլունմադ-
տա օյան թարլա վէ չաեբը վէ եայլագ
վէ դրլյագ ավէ դօրուվար վէ էնամի
եէրլէր տիր։

Իչիւնճիւ գրամը արազիյի մէվգուֆ-
ֆէ տիր։

Վագֆ լիսանը Արաբատա լուղէթէն
հապա մանէասընա օլտուղու հալտէ, ի-
մամը ազամ (Նաման իպնի սապիթ
ադրէ՝ լիի տիր) իլէ իմամէյ (Խա-
մը Մուհամմէտ իլէ իմամը էպի եբ-
սուֆ) թարաֆընտան միւխթէլիֆ սու-
բէթլէրտէ թարիֆ օլունմուշ տուր։

Իմամը ազամ «վագֆ իլ այն ալա
միէլք իլ վագֆ վէ թէսատտուդ պիլ
մէնֆաա» տէեի թարիֆ իթմիշ տիր,
եանի աեանտան պիր այնը, պաշգասը-
նըն թասարրուֆունտան հապա իթմէք,
վէ եալընըզ վագրֆ (վագֆ իտէն) թէ-
սարրուֆ իտէպիլմէք, վէ անըն հասը-
լաթընտան մուհթաճինէ թասատտուդ
էդիլմէք տիր։

Պու թարիֆէ կէօրէ, վագրֆ, մէվ-
գուֆու հաեաթընտա պիզզաթ թէսար-
րուֆ իտէպիլտիկի կիպի, վէֆաթընտա
վերէսէսի տաֆի թէսարրուֆ իտէր, վէ
պու պապատէ իմամը միւշարիէյէնին տէ-
լիլի «լա հապ՝ ֆիլ ֆերայիզ» հատիսի
չէրիֆի տիր քի, մանէասը նասսէն պէ-
Ճան իտիլէն չէյլէր հապ իտիլմէզ,
եանի միսթէվֆիֆանընը միւլքի վերէսէ-
սի պէյինտէ թագսիմ օլունուբ թէվ-
գրֆ իտիլմէզ» տիմէք տիր։

Իմամէյնին թարիֆինէ կէօրէ, «վագ
ֆ իլ այն ալա միլք ուլլահ ու թէալէա»
տրը եանի պիր քիմսէ մալիք օլտուղու
աեանտան պիր այնը (1) քէնտի միւլ-
քինտէն չրգարրպ ֆիրէպիլմէսի հապ
իթմէք տիր։ Պու թարիֆէ կէօրէ, մէվ-
գուֆու (վագֆ օլունան մալ) վագրֆ
(վագֆ իտէն) հաեաթընտա քէնտի,
վէ վէֆաթընտա վերէսէսի թէսարրուֆ
իտէմէզ։

Պու պապատէ իմամէյնին տէլիլի, հազ
րէթի Էօմէրին քէնտի հէլալընտան օյան
պիր արզ հագդրնտա, նէ՞ սատրէթլէ թէ-
սարրուֆ իտէճէկինի, հազրէթի Բէյ-
ղամպէրտէն իսթիֆսար իթմէսի իւզ-
րինէ, գապիլի պէյ վէ հիյպէ վէ իյսա
(եանի սաթըլմամագ, վէ հիյպէ վէ վա-
պիյէթ) իսթիմէէք իւզրէ, ամմէ (էհպ-
լի) իսթիֆսաե իտէպիլեճէէք պիր բուզ-
րէթպէ սարֆ իտինիզ» մէալինտէ շէ-
րէֆսուտուր իտէն «թասատտուդ լա-
եէպա վէ լաեէվհէպ» հատիսի չէրիֆի
տիր։ Մինֆիթաունպէհ օյան իմամէյն
հազարաթընը գավ ու թարիֆի տիր։

Հասրը արազիի մէվզուֆէ, նահի-
հէն արազիյի մէմուրքէտէն օլտուղու
հալտէ, չէրիչերիֆէ թէվֆիզէն վագֆ
իտիլէն, վէ հալսատ արազիյի էմիրիէսէն
պէյիֆրազ (այրըմագ) սէլաթիէնի (սու-
լթանլար, Բաշիշաղլար) իզամ ճաղարա-
թը վէ եալսատ պիզզաթ իլնի սուլթա-
նի իլէ, ախէրլէրի թարաֆընտան վագֆ
օլունան եէրլէր, նիր, նէթէքիմ ֆինճի
մատտէտէ թաֆսիլ իտիլճէէք տիր։

Արազինին պէշինճի գրամը արազիյի
մէվաթ տրը։

Արազիյի մէթրուքէ թապիրի, իւլէ-
մայի մինթէէխիրինի թարաֆընտան
գապուլ օլունմուշ պիր թապիր օլուպ,
արազիյի մէզքուրէմէէ էվվէլճէ հիմա վէ
էրֆաղ թէսմիէ օլունմադտա իտի։

Արազիյի մէթրուքէ, արազիյի էմ-
իրիէսէտէն պիլ իֆրազ ինհիթաղէն (օ-
ղունու քեպիլմէք) վէ ինթիֆաէն (մէն-
ֆատաթ չրգարմադ) խաթիֆտաե իթմէ-
ղէրի ղրմընտա գուրա (գարիսեէրէ քէօյ-
լէր) վէ գասապաթ (գասապալար)ա-
հալիսինէ թէրք ու թախսիս գելընան
գօրու վէ օրման, վէ եայլագ, վէ գելղագ
վէ մէրալար իլէ թարիգը ամմ վէ մէյ-
տանլար վէ նամազկահ օյան մահէլլէր
վէ բաղար վէ բանայրը վէ հարման եէր-
լէրինէ իթլադ օլունուբ։

Արազինին պէշինճի գրամը արազիյի
մէվաթ տրը։

Արազիյի մէվաթ, հիչ պիր քիմսէնին
միւլքիւ թահթընտա օլմատրղը, վէ դու-
րա վէ գասապաթ էհալիսինէ թէրք ու
թախսիս գելընմատրղը հալտէ, դուրա

(1) Այն մուայէն վէ միւշէխխէս օյան
չէյ տիր։ Մէսէլա, պիր խանէ վէ պիր աթ
վէ պիր ամանտալա վէ մէյտանտա մէվճուտ
պիր եէրլէշ ալուղտաղ, վէ պիր մրգտար ագ-
ճա վէ ալա միսիլու էշեայի սայիրէ հէյ-
աեանտան տրը։

վէ գասապաթա ադասայի իւմրանտէն
ճէհիպ իւլտաղ՝՝ (եիւքսէք սէսլի) օյան
քէսանընն սէտտասը իշլիտիլէմէէճէք տէ-
բէճէտէ ուղազ օյան թաշլըգ վէ պա-
թագլըգ վէ բրընալըգ կիպի չօրաղ վէ
գուրաղ եէրլէր տիր։

Զինճի մատտէ.—Արազիյի մէմուրքէ տէօրթ
նէվ տիր։ Նէվը էվվէլ, գուրա վէ գասա-
պաթ տէրուն էլէրինտէ պուլունան արսալար,
վէ քէնարլարընտա պուլունուպ տա, թէ-
թիւմմէյի սիւքնա իթիպար օլունան նիհա-
եէթ նըսֆ տէօնիւմ մըգտարը եէրլէր տիր։
Նէվը սանի. արազիի էմիրիեէտէն պիլիֆրազ
մէսաղը (իպն) չէրիեէ պինաէն, էնվայի վիւ-
ճուհու միւքիեէթ իլէ թէսարրուֆ օլունը-
մադ իւզրէ, թէմլիքի սահիհ իլէ թէմլիք
օլունմուշ օյան արազի տիր։ Նէվի սալիս,
արազիյի էօշրիեէ, վէ նէվի բաալ արազի-
յի խարաճիեէ տիր քի, մէսէլա, հէյնի
ֆէթհտէ զանիմինէ (զանիմէթ, իտէն-
լերէ) թէվզի վէ թէմլիք օլունան եէրլէրէ
արազիյի էօշրիեէ վէ զայրի միւսլիմ օյան
ասլ եէրլիլէրի եէտլէրինտէ թագրիր վէ
իպդա գելընան եէրլէրէ արազիյի խարաճ-
եէ տէնիլիր։

Խարաճը արազի իքի գրամ տրը, պիր
գրամը խարաճը մուգասէմէ տիր քի, արա-
զինին հասրլաթընտան, եէրին թէհամմուլ-
նէ կէօրէ, էօշիւրտէն նըսֆա գատար ա-
լընմադ իւզրէ թաեին օլունմուշ օյան չէյ
տիր, տիկէրի խարաճը մուվազզաֆ տրը քի,
օ արազի իւզէրինէ մագթուսէթ վէճճէլ
թավզիֆ վէ թաեին օլունմուշ օյան մըգ-
տարը մուայէնէ ադչէ տիր։ Քեամֆիէյի ա-
բարազիյի մէմուրքէնին ըէգապէսի եանի զա-
թը վէ միւքիյէթի սահիպ վէ մալիքի օ-
լամ քիմսէեէ այիտ օլարադ, էմվալ վէ էշ-
եայի սայիրէ կիպի թէվարուս իտէր, վէ
վագֆ վէ ըէհին վէ հիյպէ վէ շիւֆա մի-
սիլլու ահքեամ ճարի օլուր։

Կէրէք արազիյի էօշրիեէ վէ կէրէք ա-
բազիյի խարաճիեէ սահիպինին, պիլա վա-
րիս վէֆաթըյլա, ճանիպի պէյթ իլ մալէ
այիտ հալնուղլարընտա, արազիյի միրիեէ
հիւքմինի ֆէթիսա իտէրլէր։ Արազիյի մէմ-
լուքէնին էնվայի էրպասընտա ճէրէեան
իտէճէէք ահքեամ վէ մուամէլաթ քիթիբ-
ճէէք ահքեամ վէ մուամէլաթ քիթիբ-
պիս ֆրզ հիեէտտէ (ֆրզհ քիթապլարը) պէ-
հան ալունտուղու ճիհէթլէ, իչպու գանուն-
նամէյի արազիտէ արազիյի մէմուրքէ ահ-
քեամնընան պահս օլունմահաճագ տրը։

Մէմլէքէթ մատտէտէն տահի անլարը-
տրը իւզրէ, արազիյի մէմուրքէ տէօրթ
նէվ օլուպ, պիրինճի նէվի Բէնի Բատի-
ֆահնէ իլէ թէշէբիւք իտէն գուրա վէ
գասապաթ տերունէրէրինտէի արսալար
վէ պաղչէլեր, վէ եա քէնարլարընտա
պուլունուպ տա գուեու գաղմադ, ա
յապա չէքմէք, վէ օտաեն դօյմադ կի-
պի սիւքնա (իսքեան իտէճէք մահէլլ,
խանէ վէ ռահլէ) իչիւն լիւզումի տեր-
քեար օյան նիհահեթ նըսֆ տէօնիւմ
մըգտարը (800 արշուն) եէրլէր տիր։

Թէմթիւմմէյի սիւքնա (եանի խանէյի
իքմալ ու իթմամ իտէն) իթիպար օլու-
նան եէրլէրին, եարըմ տէօնիւմտէն եա-
նի 800 աբշունտան զեհատ օլամահաճ-
ագը մէթնը մատտէտէ թասրիհ վէ նի-
հաեէթ գապաբյա թէեիա օլունմուշ
տուր։ Հալպուքի չէրան թէթիւմմէյի
սիւքնա իթթիխաղ օլունան մահէլլին
միգտարը մուայեէնի օլմահրզ, խանէ
իչին լիւղումի օլտուղու գատար մահէլ-
տէն իպարէթ իքէն, գուրա վէ գասա-
պաթ էհալիսինտէն պաղը քէնան, ինչա
իթտիրլերի խանէլերի իչիւն արազիտէն
պիր չօգ մահէլլի, թէթիւմմէյի սինքնա
իթթիխաղ իտէրէք, մէնաֆիլի տէվլէ-
թի իսլալ իլլեաէրէրինտէն, արազիյի
մէզքուրէնին եարըմ տէօնիւմտէն զի-
եաղէ օլամահաճաղը նիզամէն ուսուլ
իթթիխաղ օլաճանմուշ տուր։

Պու մեսէլլու արազինին պիլինիլլի
բպատամա էմիրիեէտէն մուաֆ թու-
թուլմասը խուսուսու, հազրէթը էօմէր
ուսուլ իթթիխաղ իթմիշ օլտուղլարընտան,
Էլեէմ օ կիպի մահէլլերտէն պիր
կէնանէ ըէմմ թահսիլ իտիլեմէմէքտէպիր։

Իքինճի նէվի, ֆիլասըլ արազիյի է-
միրիեէտէն օլտուղու հալտէ, լէտել ի-
ֆրազ տերքեար օյան մէսաղը (իպն) չէ-
րիեէ պիլմէն, էնվայի միւճուհու միւլ-
քիյէթլէ թէսարրուֆ օլունմադ իւզրէ,
թէմլիքի սահիհ իլէ թէմլիք օլունան
եէրլէր տիր։

Արազիի էմիրիեէ իւզէրինտէ էֆբա-
ար միլլէթին ճիւմլէթէն հագդը տեր-
քեար պուլունմադ մբունասէպէթիլէ,
էվլիեա (վէլիլէր) վէ էվսիեա (վասիլէր)
էմվալ վէ էմլուքը էյթամը (եէթիմլէրին
մալ վէ միւլքլէրինէ) նէ սուբէթլէ հիմա-
եէթ վէ սիեանէթ իտէր իսէ, Էմիր էլ
միւմինին օյան Զամը տիպ տարբն տա-
խի, արազիի էմիրիեէսի ալ վէճճէլէ մու-
հաֆազա իթմէսի իլճապ իտէճէկինտէն,
ախէրբ թէմլիքի մասլահաթը ամմ իլէ
զապիլի թէվֆիզ տէկիլ իսէ տէ, էճիլ-
լէյի զուզաթտէն (ճէլիլ, չէօհրէթլի զա-
զիլէր) մատտուտ օլուպ, ֆիր թուհաթը
սաեէսինտէ միւլք ու միլլէթէ բէք չօգ
խրամէթլէր իտէրէք, ամմէնին մուհապ-
պէթ վէ թէվէճճիհինի գաղանմըշ օյան
զէվաթէ, արազիյի էմիրիեէտէն պաղը
մահէլլէրին թէմլիքի մէշրու օլտուղու
ճիհէթլէ, էմիր էլ միւմինին օյան Զա-
թըն պու պապատէ սէլահիյեէթը քեա-
միլէսի օլտուղու տերքեար տրը։

Իչինճիւ նէվի, արազիյի էօշրիեէ
տիր։

Արազիյի էօշրիեէ, հիրնի ֆէթհտէ
պէյնել զանիմին թաղսիմ, վէ քէնտի-
լերինէ թէմլիք իտիլէն նէրլէրէ իմլադ
օլունուբ քի, Հիճազ վէ Պասրա թա-
բաֆիլարընը արազիսի պու գապիլտէն
տիր։

Ցէօրտիւնճիւ նէվի, արազիյի խա-
բաճիեէ տիր։

Արազիյի խարաճիեէ, էնամի ֆէթհտէ
պիր պէլաէնին զայրի Միւսլիմ օյան ա-
սլ նէրլիլէրի էօհտէլէրինտէ թաղրիր
վէ իպդա գելընան մահէլլէր գայրի,
Սագըզ, Միսիլլի, Գըպրըս կիպի աչա-
լարընը արազիսի պու նէվտէն տիր։

Խարաճ, հասրլաթ վէ եախատ նէֆ-
ղը արազիեէ թարհ օլունան մըգտարը
մուայեէն վերկիեէ իմլադ օլունուպ,
մէթնի մատատէ կէօրիլտիկի իւզրէ,
խարաճը մուգասէմէ վէ խարաճը մու-
վազզաֆ նամարը իլէ իքի գրամ տրը։

Խարաճը մուգասէմէնին մէշրուիյէ-
թի, հազրէթը Բէյղամպէր, Խալպէր վէ
Ֆէտիք էհալիսինին արազիսինէ պաղ գա-
պիլտէն օյարաղ, խարաճ վաղ պու-
եէօրմալարը իլէ սապիթ տիր։ Խարաճը
մէգքիւրուն ադալ տերէճէսի հասրլա-
թընն ծնտա պիրի, վէ միւնթէհատը (նի-
հաեէթ տերէճէսի) նըսֆը տրը։ Պու
վէճճէլ հասրլաթընը նըսֆընա գատար
խարաճընը թէեիա (արթըրմադ) իսի-
լէպիլմէսի, քէզալիք հազրէթի Բէյղամ-
պէրին Խալպէր վէ Ֆէտիք էհալիսի ա-
բարազիինէ, հասրլաթընը նըսֆընա գա-
տար խարաճ վաղ պույուրմալարը իլէ
սապիթ օլմուշ տուր։

Խարաճընը պու նէվի, հասրլաթընը թէ-
քէրբիրի իլէ թէքէրբիր իտէր, եանի
պիր եէրէ սենէտէ գաչ տէֆա մահսուլ
էքիլիր իսէ, հէր տէֆասընտա տախի
խարաճը իսթիֆա (ալընմադ) օլունուր։

Խարաճը մուվազզաֆ, հազրէթի էօ-
մերին սէվատը Իրադ Նէվահիսինէ (Ի-
բադ գուրա վէ գասապաթը) հէր ճէ-
բիպ եանի 3,600 զիրա մահէլլ իչին և
տիրհէմագչէ խարաճ թարհ պոնեուբ-
մէնարը իլէ սապիթ օլմուշ տուր։

Խարաճը մուվազզաֆ հասրլաթա ա-
յիտ օլմահրզ, սուբէթի մագթուատա
օլարադ արազի իւզէրինէ թարհ իտիլ-
տիկինտէն, հասրլաթընը թէքէրբիրի
իլէ թէքէրբիրը իթմէզ։ Պինաէն ալէյհ
խարաճը մուվազզաֆէ մէրպութ օյան
արազիտէն, օէնէտտէ հէր գաչ տէֆա
մահսուլ ալընը իսէ ալընը, խարաճը
եալընըզ պիր տէֆա թահսիլ օլունուր։

Արազիյի մէմուրքէնին ըէգապէսի, ա-
հալընա այիտ օլտուղու ճիհէթլէ,
պունարատա պէյ ու շիրա վէ վագֆ վէ
ըէհին վէ հիյպէ վէ շիւֆա վէ վանիյէթ
վէ սայիրէ կիպի ահքեամը չէրիյէ ճա-
բի ֆրզ, վէ վէֆաթ վուզուլինտէ, ա-
բազի գանուննամէսի մուճիպինճէ, ա-
հալը ինթիգալէ վէրիլմէկիպ, էմվալ
վէ էշեայի սայիրէ կիպի ֆէրայիզ ան

քեամընա թէվֆիզ էն թէվարիւս իտէր։

Արաղիի էօշրիեէ վէ խարաճիեէ սահիպլերի, պիլա վարիս վէֆաթ իթթիքլերի թազտիրտէ, արաղիլերի ասհապը ֆէրայիզին ֆըզտանընա (մէվճուտ օլմանագ) պինտէն, պէյիթիւլմալէ պուլաճաղընտան, արաղիի էմիրիեէ հիւքմինի իքթիսապ իտէրլէր։

Գանունանամէյի ազազի, արաղիի էմիրիեէ, վէ արաղիի էմիրիեէ հիւքմինտէ ծլան արաղիի մէվզու ֆէ իլէ արաղիի մէթրուքէ վէ մէվաթա մախսուս օլտուղունտան, արաղիի մէմլուքէթին էնվայի երազասընտա, իյպու գանունուն հիւքմ ու թէէսիրի նոֆիզ տէկիլ տիր։ Պինպէն ալէյհ արաղիի մէզքիւրէ հագգընտա, գանունանամէյի արաղինին թաթպիգի ճայիզ օլմաերզ, անլէր հագգընտա մէճէլլէյի ճէլիլէ վէ քիւթուպու ֆըզհիեէ մուճիպինճէ մուամէլէ իտիլէճէկինտէն, իյպու գանունանամէյի արաղիի մէզքիւրէտէն պահս իտիլմէմիշ տիր։

(ՏԵՂՄԻ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԹԷՔԻՐՏԱՂԸՆՏԱՆ

... Միւէլլիֆ,

Իյպդ Յունիսին 25 ինճի սալը ապշամը, սաաթ օն պիր բատտէլէրինտէ, թէքֆուրտաղըմըզ էհալիսինտէն վէ ասհապը չիֆթլիքտէն, Տէմիրեան Մ. Յարութիւն աղանըն Դարագիլիսը քէպիր գարիեէսինտէ, մայիք օլտուղու չիֆթլիկէ, Մարթինի Թիւֆէնքլէրի վէ բէվօլվէրլէր իլէ միւսլլահ եէտի նէֆէր էշգբեա կիտէրէք, չիֆթլիք տէրունինտէն, մումայլէյհ Մ. Յարութիւն աղանըն ատէմի վէ չիֆթլիքի մէզքիւր մէճմուրու, Փափազեան Պ. Սեդրաքը ալարագ տաղա կէօթիւրմիշլէր տիր, վէ մըգտաքը չիմոիքի հալտէ մէճհուլ իսէ տէ, ֆիտեէյի նէճաթ (Թախլիս ագչէսի) իսթէեէճէլլերի պի իշթիպահ տըր։ Էշգբեայի մէրգումանը, Միհտաէրեան պիրատերլէր իշլուն Գարաճա Մուրատ չիֆթլիկինէ կէլէն վէ Մանդոսէ Էֆենտի գանէթայի ֆէրիտէլերինիզին 6471 նիմէրօլու նիւնխէսինտէ զիքր օլունան էշգբեայար օլտուղու զանն օլունմագտէ տիր։ Իյպու վուղուաթը միէլլիմէ հագգընտա, Հայրապետ դաղասը գայմագամը իլէ Թէքֆուրտաղըմըզ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղընա արզը մալիսմաթ օլունմուշ օլուպ, էշգբեայի մէրգումանը թաղտիպլերի էմրինտէ, մըգտաքը քեաֆի ժանգարմալար տէվզ ու իրադամ օլունարագ, քէմալի կէրմի իլէ արանըլմագտա, վէ ինչալահ միւտտէթի գալիլէ զարֆընտա, մէրգումի Պ. Սեդրաքը լմախլիս իլէ, էշգբեայի մէրգումանը ճիմլէսի տախի տէրտէսթ օլունանագ տըր։

27 Յունիս 1891 ...

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Միւսաֆիրէթէն շէհրիմիզէ կէլմիշ օլան Բէշթէ շէհրի իթֆաիեէ գօմանտանը Մ. Սթանիսլաս տը Զէրպօվքի, տիւնքի կիւն իթֆիտիեէ ալայը Հիւմաեունու գօմանտանը ֆէրիզ Զէչինի բաշա հազր իլէ պիրլիքտէ, Դասըմ Բաշա գըշլայի Հիւմաեունու թալիմոանէսինէ կիտէրէք, պահրիեէ սիլահ էնտազ վէ իթֆաիեէ թապուրու Հիւմաեունու գօմանանը Մէհէմմէտ բաշա իլէ միւլազաթ, վէ օ ըրատա ոգշամ եօգլամասը իֆրա իթմէքտէ պուլունան թապուր Հիւմաեունու մէզքիւրուն, սիլահ վէ հարբիզ թալիմէրինի թէմաշա իլէ, ասքէրի Շահանշինին իֆրա իթտիքլէրի մանօվրալար պէզանէթ շաեանը սիթաեիչ վէ թէպրիք օլտուղունու պէեանլէ իզհարը մէմնունիյէթ իլէմիշ տիր։

Ամ բազարընտա աշճը Գէորգուն տիւքքեանը իւղէրինտէքի օտատա իգամէթ իտէն Էօմէր աղա, մէգքիւր օտատա պօղուլմուշ օլտուղու հալտէ վէֆաթ իթմիշ, վէ բարմաղընտաքի 50 լիրալըգ նիւզիւք իլէ 30 լիրալըգ սատաթը իւղէրինտէ պուլունարագ, հիչ պիր շէյէ տօղունուլմատըղը կէօրիւլմիւշ, վէ օտա ըէֆիդի էյիպ էֆ. մաղնունէն թահթը թէվգբֆէ ալընմըշ տըր։

Մանասթըր վիլայէթինտէ, Բօտկօրիցա գարիեէսի Բէթրօ Նիգօլա իլէ զէվճէսի էշդբեա թարաֆընտան տաղա գալտրրըլարագ, զէվճէսի մուախխարէն սալը վերիլմէքլէ, հիւքիւմէթի մահէլլիեէճէ թէտապիրի լազըմ իճրա, վէ տերտէսիլէրի իչինն մէէմուրիյնի մոխսուսէ թաեին իտիլտիկի մահէլլինտէն պիլտիրիլմիշ տիր։

Իդմիտ սանճաղընտա Արսլանպէք գարիեէլի թախթաճը թաղէոս աղա իլէ Նիգօլանը էօնլէրինէ չզարագ, պիր բէս ամթլարընը վէ սայիր էշեալարը ախզ ու զասպ իտէն էշխաս, պիրիսի մէճբուհ օլտուղու հալտէ, տերտէսթ իտիլտիքլէրի կիպի, ամթ վէ էշեայի սայիրէ տէ մէյտանա չզգարբլտըղը իշիտիլմիշ տիր։

Էվվէլքի կիւն Գատըքէօյինտէ Հայտար բաշա ճատտէսինտէ վագը կիւլպէնք խանը թահմընտա, ֆէսոճի Գայսէրլի Բարսեղ իլէ մահէլլի մէզքիւրտէ Զավուշ Պաշը սօգաղընտա քէրէսթէճի Գայսէրլի տիկէր Բարսեղ, 5000 ղրուշլուգ քէրէսթէ էսմանընտան տօլաեը պիլմիւնագաա, քէրէսթէճի Բարսեղ ֆէսճի Բարսեղին պօղաղընըն սաղ թարաֆընտան ըէվօլվեր իլէ ճէրհ ու ֆիրար իթմէսի իւղէրինէ, մէճրուհ պէրայի թէտավի Հայտար բաշա խասթախանէսինէ նագլ օլունմուշ տուր։ Ճարիհ տախի զապըթաճաս արանըլմագտա լմիշ։

Ճիատէտէ եէվմիեէ թիֆօտան 40-50 վէֆիեաթ վուգու պուլտուղու Իսկէնտերիեէ դաղէթալարընտա կէօրիւլմիշ, վէ ալաֆը. յունիսին 28ինէ գատար Հիճազա վարիտ օլան հաճիլէրին մըգտարը 38 պին 797 նէֆէրէ պալիղ օլմուշ տուր։

Պալըգխանէտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլի իլէ եաղ մէվսիմինէ մախսուս պալըգլարըն եաղըն վէ գըշ մէվսիմինէ մախսուս պալըգլարըն գըշըն սայտ իտիլմէսի զրմնընտա, պիր լայիհա թանզիմի իլէ, պու քէրրէ մէրճիլինէ թազտիր գըլընմըշ տըր։ Շու զարար, վարիտաթը տէվլէթ նօգթայի նազարընտան դաեէթ միւհիմմ օլտուղունտան, հէր եէրտէ պունա տայիր նիզամնամէլէր մէվճուտ տուր։ Տահա կէչէնլէրտէ թօրիքլէրին 20չէր բարաեա ոսթըլտըղը, վէ ղըշըն չիֆթի 50 ղրուշա ալընապիլտիկի էլպէթթէ խաթրըլարտա տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԼԱՐ

Լօնտրա 11 յուլիս. — Լօնտրա Շէհր էմինի թարաֆընտան իմբէրաթօր Կիեօմ հազրէթլէրինէ Կիլտհօլ տայիրէսինտէ թագտիմ գըլընան մահզէրտէ, միւշարիէյհ իմբէրաթօրուն սէյահաթը վագբասը, միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու պէյն էտ տէվլէթէյն մէվճուտ օլան բէվապըթ վէ միւնասէպաթը տօսթանէ վէ սամիմէնին տէվամ ու պագասընա տէլիլի գաթի իտուկի, վէ միւնասէպաթը մէզքիւրէնին միւսալէմէթ վէ մաամուրիյէթ վէ թէրագգը յեաթը ալէմ վէ մէնաֆիյի մէտէնիյէթ նօգթայի նազարընա, ֆէվայիտի ազիմէի մուճիպ օլտուղու պէեան օլունմուշ, վէ մուհապէթ վէ իթիլաֆը վագբյըն տայիսա մէվճուտ օլաճաղը իւմիտի իզհար իտիլմիշ տիր։ Իշպու մահզէր ալթուն գաբլամալը վէ մինէ իշլէմէլի զաեէթ գըյմէթտար պիր մահֆազա տէրունինտէ օլտուղու հալտէ, թագտիմ օլունմուշ տուր։

Իմբէրաթօր մահզէրի օգուտուգտան սօնրա պէր վէճհի աթի ճէվապ իթա իյլէմիշ տիր։

«Ալմանեա իլէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրի, ատալէթին հիմայէսի մագսէտի իլէ պիտտէֆաթ իթթիհատ իթմիշլէր տիր։

«Պաշլըճա մագսէտիմ իւլումու ֆիւնուն վէ սէնայի վէ թիճարէթ իշիւն լազըմ կէլէն էմնիյէթի, եէկեանէ սուրէթտէ իթթիհատէպիլէն վէ էֆքեար վէ միւթալէաթըմըզը, մէսայիլի ազիմէնին ֆասլ ու թէսվիեէսինէ հասր իթմէքլիկիմիզ միւսայիտ օլապիլէն սուլհ ու միւսալէմէթին պագասընտան իպարէթ տիր։ Զէմանըմըզընն պաշլըճա վազիֆէսի, իշպու մէսայիլի ազիմէնին ֆասլ ու հասմինի իգթիպա իթմէքտէ տիր։

«Ալմանեա իլէ տիւէլի սայիրէ պէյնինտէ մէվճուտ օլան բէվապըթ վէ միւնասէպաթը հասէնեեի իպգա իշիւն քէմաֆի իւսասըզ սարֆը մէսայի վէ իգտամաթ իտէճէկիմ տէրքեար տըր։»

Լօնտրա 11. — Խարիճիեէ ժիւսթէշբը Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսընը, մէճլիսի մէպուսանտա խյրատ օլունան պիր սիւալէ ճէվապէն չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Ինկիլթէրրա պիլ ճիւմլէ տէվլէթլէր իլէ բէվապըթ վէ միւնասէպաթը տօսթանէտէ պուլունմագտա տըր։ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, իթթիֆաեա գարշը պիր կէօնա թահհիւտաթ ալթընա կիրմէմիշ իսէ տէ, «սթաթօգուօ ուսուլինին ֆիզասը վէ սուլհ ու միւսալէմէթին մուհաֆազասը իշիւն թաաթիյի էֆքեար իտիլմիշ տիր։

«Ինկիլթէրրա տէվլէթի իթթիֆաքը միւսէլլէսէ իյթիրաք իթմէտիկի կիպի, չէրայիթի մէվզուաբընա տաթի վագբի տէկիլ տիր։ Մ. Լապուշէրին նութգու, Ֆրանսա տէվլէթինի Ալզաս-Լօրէն էեալէթինին իսթիրտատը իշիւն իլանը հարպա թէշվիգ իյլէտիկի ճիհէթլէ, մուամիլէյհին իշպու իֆատաթը մուճիպի թէէսիւֆ տիր։

«Ինկիլթէրրա տէվլէթի սուլհ ու միւսալէմէթի իսլալ իտէն տէվլէթի տէկիլ, անճագ միւսալէմէթի իպգա իտէն տէվլէթի իլթիզամ իտէճէք տիր։ Ինկիլթէրրանըն ամալ ու մէնաֆիյի, պագայի սուլհ ու միւսալէմէթ թարաֆընտա տըր։»

Լօնտրա 8. — Տիւգ տը Գէմպրիճին սէրաեընտա իթա օլունան զիեաֆէթտէ իմբէրաթօր վէ խանէտանը գրալիեէ մէնսուպ բրէնսէր իլէ բրէնսէսէր վէ տիկէր պագը բրէնսէր վէ գօնթ Հացֆէլա վէ մարգի տը Սալիսպըրի վէ հարպիեէ նազըրը վէ ժէնէրալար իլէ ավիրալար հազը պուլունմուշլար տըր։

Մէճլիսի մէպուսանտա, Մ. Սթանհօպ թարաֆընտան խյրատ օլունան պիր սիւալէ ճէվապէն, խազինէ նազըրը, պիր մէմլէքէթի էճնէպիեէ բէյիսինին Ինկիլթէրրաեը զիեարէթէ տավէթ օլունմասը ատէթ օլմատըղընը, վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի կէրէք Ֆրանսա ճիւմհուրու բէյիսինին վէ կէրէք տիկէր պիր տէվլէթի միւթէհապէզ հիւքմտարընընն զիեարէթինի սուրէթի տօսթանէ վէ ումումիեէտէ գապուլ իտէճէկինի պէեան խյէմիշ տիր։

Բօզէն 11. — Գօնթ Բլաթէրին սիւրաթ գաթարընտա մագթուլ պուլունտուղունա տայիր Վարշավիասան վարիտ օլան հավատիս հագգընտա պու կիւն ալընան մալիսմաթա նազարէն, միւմայիլյհ գօնթ Բլաթէրին ֆիւթճէղէն վէֆաթ իթտիկի, նաշընն աթըպպա թարաֆընտան մուաեէնէսինտէն անլաշըլմըշ տըր։ Գօնթ Բլաթէր եէրէ տիւշտիկիւ սըրատա, պաշընտան եարալանմըշ վէ գանլար իշինտէ պուլունմուշ տուր։ Միւմայիլյհին հավիլ օլտուղու զիեբյոյթ էշեատէն հիչ պիրի էքսիք տէկիլ տիր։

Պէրլին 11. — Նոր Տոյչ դաշէթասը, շախիրէ վէ խուսուսի իլէ պուղտայ ֆիեաթընընն ֆէվգէլատէ արթմըշ օլտուղունտան պահս իթտիկի սըրատա, Ավէրիգա իլէ Բուգիատան Ալմանեաեա մըգտարը քիւլլի պուղտայ իրսալ օլունտուղունու պէեան էյլէմիշ տիր։

Մարսիլիա 11. — Պահրիեէ նազըրը Մ. Պարպէյ իլէ խարիճիեէ նազըրը Մ. Ռիալօ, պուագշամ տօնանմանընն լէնկէրէնտաղ օլտուղու Հիւր ճէզայիրինէ կէմիշլէր տիր։ Միւշարէյհիմա մէզքիւր տօնանմանընն, ամիրալ Տիւբէրէնին գօմանտասը թահթընընա օլարագ, Թուլօն լիմանը իւզէրինէ իճրա իտէճէկի հիւճիւմ մանօվրալարընտա հազըր պուլունաճագլար տըր։

Բէթրսպուրգ 11. — Տախիլիեէ նազըրը գուրագլըգ միւնասէպէթիյլէ մահսուսլուգ գալան վիլաեաթա զէխայիր նագլիեաթընը թէսհիլ իշիւն, թէտտապիրի լազըմ իթթիխազ իտիլմէսինի վալիլերէ էմր իյլէմիշ տիր։ Պունտան պաշգա ամէլէեէ իշ թէտարիք իտիլմէք իշիւն, յուլիսին նիհչաեթէրէրինտէ տէվլէթին հիսապընա օլարագ պիր թագըմ ինչաաթը նաֆիա ինչաընա միւպաշէրէթ օլունաճագ տըր։

Լօնտրա 11. — Թէր. Նէօվէն վարիպօլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ֆէթագօս թիճարէթինի իճրատ իտէն 60 ատէտ ինկիլիզ ֆապրիգասը եագընտա գարպանճաղ տըր։ Պու հալ պալըգ ավը հագգընտա ադամ ջլունան ուուրէթի թէսվիեէյի մուվագգաթանն նէթիճէսի տիր։

ԱՄԱՐԱՖԻՅԵԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱԸ

1891 Յուլիս 1

Լսկ. Ոսմ. միւպէտտէլէ. սէրի Տէ	ղ. —	
Տիւն ագշամ գափանը	20	10½
Պու սապահ աշըլը	20	11
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	20	12
Էն աշաղը ֆիյաթ	20	10
Սէրի Ա.	43	10
» Պէ	23	35
» Սէ	20	11
Թահվիլաթը Օսմանիյէէ	79	18
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	79	20
Էն աշաղը ֆիեաթ	79	20
Թասֆիյէէ	19	20
Շըմէնտըֆէր ֆր.	—	—
Օպլիգասիօն Թրամվայ լ. 0	499	—
Իսթիլանճ 8 կիւնէ	175	—
» 1 »	70	—
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպօլ պանգասը ի. լ.	5	28
Սօսիէթէ ժէնէրալ »	5	—
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	22
Գրէտի ժէնէրալ օթօման լ. 0.	8	34
Թրամվայ »	5	90
Ըէժի »	15	13
ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իսթիգրպզ 3% ֆր.	430	—
» 4% »	—	—
Պանգ Նասիոնալ »	426	—
Լօրիօմ »	151	—
ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 զչ. տան Ղչ. Փչ.		
Սիմ մէճիտիյէ	108	—
Մէթալիք	100	30
Պէշլիք	103	—
Ալթընըզ	103	10
Ինկիլիզ լիրասը	109	32
Ֆրանսըզ »	86	38
Յօլ	89	10
Գարպօն գաֆիմէնի »	8	26
Գօնսօլիտ բէբօրու	35	—
Օսմանիյէ » Բէբօր	—	—
Շըմէնտըֆէր » Մնթ. Բ	—	—
ԳԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա	108	¾
Փարիս	23	27½
Ֆրանգ	—	—
Ֆիօրէն	10	75
Մարգ	18	60

ԳՐՕՆՏՕՐՖՏԱ

ԲՐԷՆՆԷՍ ՍԹԷՖԱՆԻ ՆԱՄ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒԼԸՐԸ

Էմաալըզ գուտրէթտէն հասըլ օլմա, վէ գանա սէրինկիքպարիշ իտէն ալթընլի մատէն սուլարը պիլ խասսա էնայի թասամտէ իսթիմալ օլունուր։

Իշպու մատէն սուլարընէֆէս պօրուլարըյլա միյտէ վէ մէսանէ խասթալիգլարընը տէֆ իտէր։

«Արշիտիւք Բօսլէֆ հազրէթլէրի պու պապտէ ատէրվէճհի աթին չէհատէթտէ պուլունմուշ տուր։

«Իրրէ Գրանդօրֆոն ալա մարֆ ...ֆրանսէզտան հէլ եէտէ օլմաշ։

Պու գումբանեա Ավսթրիատա ԳԱՐ ՍՊԱՏ գուրպինտէ Գրօնտօրֆուն ալգալինի մատէն սուլարընընն սահիպի իսթիեազը տըր։ Տէրսաատէթտէ Սայիտիեէ խանընտա 19 վէ 20 նիմէրօլարտա Թիւրքիանընն Ումումի Ա.ժանսը։

Պաշլըճա էնզա թիճարլարը, էնզախանէյէր, օթէլլէր վէ լօգանթախարտա տախի սաթըլըր։